31.1.2019 MH 4856/2018/

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta 01.02.2019 klo 9:00/ HE 309/2018 vp

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

Mika Laakkonen
Ylitarkastaja
Metsähallitus

Lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi kalastuslakia parantaen Ylä-Lapin paikallisten asukkaiden kalastusmahdollisuuksia lohen sekä taimenen nousualueilla. Lisäksi ehdotetaan menettämisseuraamuksen käyttöönottoa uhanalaisten ja taantuneiden kalalajien tai kantojen suojelun parantamiseksi. Esitetyt lakimuutokset ovat kannatettavia.

10 § Oikeus Ylä-Lapin kalastuslupaan

Ylä-Lapin lohen sekä taimenen nousualueiden lupajärjestelyiden muuttaminen paikallisen väestön kulttuuria ja kalastusmahdollisuuksia palvelevaksi on perusteltu muutosesitys. Esitetty kausilupien myöntäminen mahdollistaa paikallisille toivotun ja helpomman jokivesille kalastamaan pääsyn. Nykyisen kalastuslain 10§:n 2 momentin mukaan Metsähallitus on kiintiöpäätöksillään kiintiöinyt lohen- ja taimenen nousualueiden luvat lupa-aluekohtaisesti. Lupia myydään tasapuolisesti kaikille kalastajille asuinpaikkakunnasta riippumatta ja kaikki myydyt luvat ovat lyhytaikaisia.

Lainmuutosesityksen mukaan kuntalaisilla olisi jatkossa oikeus kausilupien saantiin lohen- sekä taimenen nousualueille. Kausiluvilla ja lyhytaikaisilla tapahtuva kalastus kohdentuisi jatkossakin samoille alueille. Tehtävä muutos edellyttäisi lupa-alueiden kiintiöinnin uudelleen arviointia. Erityisesti ensimmäistä kalastuksen kiintiöpäätöstä tehtäessä on paikallisten kalastuksen jakautumista eri nousualueille/ jokivesille haasteellista ennakoida ja arvioida. Mikäli lakiesitys hyväksytään alkuvuodesta 2019, tulee Metsähallituksen alkuvuoden aikana uusia kalastuksen kiintiöpäätös, sekä järjestää tarvittavat kuulemiset ja päätöksen kuulutus ennen lupamyyntiä. Neuvottelut/kuulemiset käydään Saamelaiskäräjien (laki saamelaiskäräjistä 974/1995; 9§) sekä Ylä-Lapin kuntakohtaisten neuvottelukuntien (laki Metsähallituksesta 234/2016; 39§) kanssa. Aikataulut ennen kesän 2019 kalastuskautta muodostuvat täten varsin tiukoiksi, mutta tästäkin huolimatta lakimuutosesitys on kannatettava.

Lakiehdotukseen kirjattu lupaehtojen (esim. saaliskiintiöt, saaliin raportointivelvollisuus) asettaminen on kestävän kalastuksen mitoittamisen ja säätelyn kannalta ensiarvoisen tärkeää. Tällä hetkellä myös myytäviä lyhytaikaisia lupia koskevat erilaiset Metsähallituksen asettamat lupaehdot. Metsähallituksen näkemyksen mukaan lain muutosesitykseen kirjatut ehdotukset kausilupien lupaehdoista antavat Metsähallitukselle riittävät työkalut kestävän kalastuksen mitoitukseen sekä kuntalaisten kausiluvilla ja kaikille myytävien lyhytaikaisilla luvilla tapahtuvan kalastuspaineen yhteensovittamiseen.

119 § Menettämisseuraamus

Kalojen arvojen määrittäminen sekä menettämisseuraamuksen määrääminen tietyille kalalajeille on tärkeä lisä kalastuslainsäädäntöön. Ne auttavat vaelluskalakantojen suojelemisessa ja elvyttämisessä sekä salakalastuksen kitkemisessä osana kalastuksenvalvontaa sekä osaltaan ennaltaehkäisevät salakalastusta. Menettämisseuraamuksen osalta voitaisiin muutaman vuoden kokemuksen perusteella (lain säätämisen jälkeen) harkita ja arvioida seuraamusten laajentamista myös luvattomaan pyyntiin.

Metsähallitus
PL 94 (Ratatie 11)
FI-01301 Vantaa, Suomi Finland

Tel. 0206 39 4000
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7